

A בס"ד
Intro
Today we will learn בע"ה of בבא בתרא צ of מסכת בבא בתרא
Some of the topics we will learn about include.
The Halachah of
אין מוסיפין על המדות יותר משתות
A city may not add more than one-sixth to an existing measurement; and
ולא על המטבע יתר משתות
They may not add more than one-sixth to an existing coin; and
והמשתכר אל ישתכר יותר משתות
A retailer may not earn more than a one-sixth profit on the sale of items that he bought from a wholesaler.

כל דבר שבמדה ושבמשקל ושבמנין
אפילו פחות מכדי אונאה חוזר
If there was אונאה in the measurement amount, not in the price, even if it was less than the amount of a שתות for which there is no אונאה, the sale is void.

The distinction between the הקדש of מנה, to the standard מנה coin;

B The Halachah of
אין אוצרין פירות
דברים שיש בהן חיי נפש
כגון יינות שמנין וסלתות
A person may not store away a large amount of food staples such as wine, oil and flour, to sell them later for a high price, and this refers to
בלוקח מן השוק
Items that were bought from the market, and as Rashbam explains, because
גורמין שמתייקר השער
ואיכא הפסד עניים
This causes a shortage in the market and inflated prices, and a loss to the poor.

However,
אין בהן חיי נפש
מותר
One may buy and store away food items that are not life staples such as spices, cumin, and pepper.

And
במכנים משלו
מותר
A person may store staples of produce that grew in his own field, to sell later for a higher price, because the produce of one farmer does not cause a shortage in the market.

בשני בצורת
אפילו קב חרובין לא יאצור
During times of famine, one may not buy and store away to sell even a small amount such as one קב of carobs, because this causes the prices to inflate.

The Halachah of
אין מוציאין פירות מא"י
דברים שיש בהן חיי נפש
כגון יינות שמנים וסלתות
A person may not export from Eretz Yisroel food staples such as wine, oil, and flour.

A

אין מוסיפין על המדות יותר משתות

ולא על המטבע יתר משתות

והמשתכר אל ישתכר יותר משתות

כל דבר שבמדה ושבמשקל ושבמנין אפילו פחות מכדי אונאה חוזר

מנה של הקדש

B

אין אוצרין פירות דברים שיש בהן חיי נפש כגון יינות שמנין וסלתות

בלוקח מן השוק

בשני בצורת אפילו קב חרובין לא יאצור

אין מוציאין פירות מא"י דברים שיש בהן חיי נפש כגון יינות שמנים וסלתות

1 So let's review ...

אמר שמואל
 אין מוסיפין על המדות יותר משתות
 A city may not add more than one-sixth to an existing measurement.
 ולא על המטבע יתר משתות
 And they may not add more than one-sixth to an existing coin.
 והמשתכר אל ישתכר יותר משתות
 A retailer may not earn more than a one-sixth profit on the sale of items that he bought from a wholesaler.

1

אמר שמואל
אין מוסיפין על המדות יותר משתות

A city may not add more than one-sixth to an existing measurement.

ולא על המטבע יתר משתות

And they may not add more than one-sixth to an existing coin.

והמשתכר אל ישתכר יותר משתות

A retailer may not earn more than a one-sixth profit on the sale of items that he bought from a wholesaler.

2

The Gemara elaborates on
 אין מוסיפין על המדות יותר משתות
 And seeks to explain the distinction between יותר משתות, which is forbidden, and a שתות or less, which is permitted;
 But first eliminates the following possible reasons;

1.
 אפקועי תרעא
 The concern that as result of the הוספה, the larger measurement, the sellers will raise their prices to maintain their profit, and the prices will inflate even more than the הוספה;

This cannot be the reason, because, if so
 שתות נמי לא
 Even a הוספה of one-sixth or less would also cause the prices to inflate.

2

אין מוסיפין על המדות יותר משתות

The distinction between יותר משתות, which is forbidden, and a שתות or less, which is permitted;

But first the gemora eliminates the following possible reasons...

1

אפקועי תרעא

The concern that as result of the הוספה, the larger measurement, the sellers will raise their prices to maintain their profit, and the prices will inflate even more than the הוספה;

This cannot be the reason, because, if so

שתות נמי לא

Even a הוספה of one-sixth or less would also cause the prices to inflate.

3

2.
ביטול מקח
The concern that an out-of-town מוכר, unaware of the increase, will sell for a low price as per the former measurement, and as a result he will incur a loss of the הוספה for which the sale is void;

This too cannot be the reason, because, if so שתות נמי לא
Even if the הוספה was one sixth or less the sale would be void, because רבא says
כל דבר שבמדה ושבמשקל ושבמנין אפילו פחות מכדי אונאה חוזר
If there was אונאה in the measurement, not in the price, even if it was less than a שתות, for which there is no אונאה, the sale is void.

3

2

ביטול מקח

The concern that an out-of-town מוכר, unaware of the increase, will sell for a low price as per the former measurement, and as a result he will incur a loss of the הוספה for which the sale is void;

This too cannot be the reason, because, if so

שתות נמי לא

Even if the הוספה was one sixth or less the sale would be void, because רבא says
כל דבר שבמדה ושבמשקל ושבמנין אפילו פחות מכדי אונאה חוזר
If there was אונאה in the measurement, not in the price, even if it was less than a שתות, for which there is no אונאה, the sale is void.

4

3.
דלא ליהוי פסידא לתגרא
The concern that the seller, whose profit is usually a שתות, will lose money if the measurement is increased by more than a שתות;
This too cannot be the reason, because, if so שתות נמי לא
Even a הוספה of one-sixth should also not be allowed, because
פסידא הוא דלא ליהוי ליה
רווחא לא בעי
זבן וזבין תגרא איקרי
Although he will not lose money, he will not make a profit, and a merchant cannot sell for his cost price?

4

3

דלא ליהוי פסידא לתגרא

The concern that the seller, whose profit is usually a שתות, will lose money if the measurement is increased by more than a שתות.

This too cannot be the reason, because, if so

שתות נמי לא

Even a הוספה of one-sixth should also not be allowed, because

פסידא הוא דלא ליהוי ליה

רווחא לא בעי

זבן וזבין תגרא איקרי

Although he will not lose money, he will not make a profit, and a merchant cannot sell for his cost price?

5 Therefore, the Gemara concludes that the source to this distinction is in the following Pasuk in the Navi Yechezkel:

והשקל עשרים גרה

One שקל is equivalent to twenty גרה, which is four דינר.

עשרים שקלים, חמשה ועשרים שקלים, עשרה וחמשה שקל

המנה יהיה לכם

The מנה of הקדש is equivalent to, twenty PLUS Twenty five PLUS fifteen שקל, a total of sixty שקל, which comes out to be two hundred forty דינר.

The Gemara asks;

If a standard מנה is only twenty five שקל, or one hundred דינר, why is the מנה of הקדש sixty שקל or two hundred forty דינר?

5 אין מוסיפין על המדות יותר משתות ויתר שתות or less.

אין מוסיפין על המדות יותר משתות

The distinction between יותר משתות, and a שתות or less.

והשקל עשרים גרה

One שקל is equivalent to twenty גרה, which is four דינר.

עשרים שקלים, חמשה ועשרים שקלים,

עשרה וחמשה שקל,

המנה יהיה לכם

The מנה of הקדש is equivalent to...

20	שקלים	
+	25	שקלים
	15	שקלים
<hr style="width: 100px; margin-left: 0;"/>		
		60 שקלים = 240 דינר

A Standard מנה is equivalent to... 25 שקלים = 100 דינר

6

The Gemara answers

שמע מינה תלת

This teaches us three things:

1.

ש"מ מנה של קדש כפול היה

The *ש"מ* of *קדש* was double, fifty שקל, or two hundred דינר, while a standard *מנה* was only twenty five שקל, or one hundred דינר.

2.

ושמע מינה מוסיפין על המדות

ואין מוסיפין יותר משתות

The *חכמים* added one sixth to the *מנה*, and the *מנה* of *קדש* became sixty שקל or two hundred forty דינר, while the standard *מנה* became thirty שקל or one hundred twenty דינר.

And this is the proof that one may add to an existing coin or weight up to שתות, one-sixth, but not יותר משתות, more than one-sixth.

3.

ושמע מינה שתותא מלבר

The additional שתות is figured from outside the principal, in that they divided the principal of fifty שקל by five, and added on a sixth portion of ten שקל for a total of sixty שקל, an additional twenty percent, which is one-sixth of the total;

$10/60 = 1/6$

6

שמע מינה תלת

1

ש"מ מנה של קדש כפול היה

The *ש"מ* of *קדש* was double, fifty שקל, or two hundred דינר, while a standard *מנה* was only twenty five שקל, or one hundred דינר.

2

ושמע מינה מוסיפין על המדות ואין מוסיפין יותר משתות

The *חכמים* added one sixth to the *מנה*, A *מנה* of *קדש* became 60 שקל or 240 דינר, while the standard *מנה* became 30 שקל or 100 דינר. This is the proof that one may add to an existing coin or weight up to שתות, one-sixth, but not יותר משתות, more than one-sixth.

3

ושמע מינה שתותא מלבר

The additional שתות is figured from outside the principal, in that they divided the principal of fifty שקל by five, and added on a 6th portion of 10 שקל for a total of 60 שקל, an additional 20 percent, which is 1/6th of the total; $10/60 = 1/6$

7 And the Rashbam explains the Pasuk's reasoning for a שתות as follows;
שהרי הכל ידעו שהוסיפו שתות
ולא יבואו לטעות
The out-of-town sellers usually know when the measurements are increased, and know to raise their prices accordingly to maintain their profits. Therefore,
משום רווחא דתגר לא חששו
The Chachamim were not concerned for the possibility of a seller not making a profit of שתות, because this is not common. However,
משום פסידא דתגר חששו
The Chachamim were concerned for the possibility of a seller's loss of principal through משתות, even though this is not common.
=====

7 *the Rashbam explains
the Pasuk's reasoning for a שתות as follows;*
שהרי הכל ידעו שהוסיפו שתות
ולא יבואו לטעות
*The out-of-town sellers usually know
when the measurements are increased,
and know to raise their prices to maintain their profits.*
Therefore,
משום רווחא דתגר לא חששו
*The Chachamim were not concerned for the possibility
of a seller not making a profit of שתות,
because this is not common.*
However,
משום פסידא דתגר חששו
*The Chachamim were concerned for the possibility
of a seller's loss of principal through משתות,
even though this is not common.*

8 The Gemara proceeds with seven Halachos regarding price inflation that are alluded to in the סימן אוצרי פירות אין אוצרין ואין מוציאין ואין משתכרין פעמים בביצים מתריעין ולא מוציאין

1.
אוצרי פירות

The Braisa lists the following people who will be punished by Hashem:

אוצרי פירות
Those who hoard large amounts of food to cause the prices to increase;

ומלוי ברבית
Those who lend money with interest;

ומקטיני איפה
Those who shortchange their customers by using smaller measures;

ומפקיעי שערים
Those who otherwise cause artificial price increases;

As the Pasuk in the ספר עמוס says
נשבע ה' בגאון יעקב
אם אשכח לנצח כל מעשיהם
Hashem will not forget their misdeeds.

8
Seven Halachos regarding price inflation
סימן
אוצרי פירות אין אוצרין ואין מוציאין ואין משתכרין פעמים בביצים מתריעין ולא מוציאין

1
אוצרי פירות

The Braisa lists the following people who will be punished by Hashem:

אוצרי פירות

Those who hoard large amounts of food to cause the prices to increase;

ומלוי ברבית

Those who lend money with interest;

ומקטיני איפה

Those who shortchange their customers by using smaller measures;

ומפקיעי שערים

Those who otherwise cause artificial price increases;

As the Pasuk in the ספר עמוס says

**נשבע ה' בגאון יעקב
אם אשכח לנצח כל מעשיהם
Hashem will not forget their misdeeds.**

10 The Braisa continues
 ומותר לאדם לאצור פירות בארץ ישראל ג' שנים
 ערב שביעית ושביעית ומוצאי שביעית
 In Eretz Yisroel during the sixth year of the Shmittah
 cycle, one is permitted to buy and store away for his
 personal use three year's worth of produce for the sixth,
 seventh, and eighth year, because ®
 פן ימותו ברעב
 These are needed for his family's sustenance, as the new
 crop comes in only at the end of the eighth year. ®

However
 ובשני בצורת
 אפילו קב חרובין לא יאצור
 מפני שמכניס מארה בשערים
 During times of famine, one may not buy and store away
 to sell even a small amount such as one קב of carobs,
 because this causes the prices to inflate. However, the
 Rashbam adds;
 מיהו ישייר לעצמו כי הוצאתו לשנה
 He may buy and store away for his personal use the
 amount needed for one year.
 =====

10 *The Braisa continues*
**ומותר לאדם
 לאצור פירות בארץ ישראל ג' שנים
 ערב שביעית ושביעית ומוצאי
 שביעית**

*In Eretz Yisroel during the sixth year of the Shmittah
 cycle,
 one is permitted to buy and store for his personal use
 three year's worth of produce for the 6th, 7th, and 8th
 year,*

Because

פן ימותו ברעב

*These are needed for his family's sustenance, as the
 new crop comes in only at the end of the eighth year.*

However

**ובשני בצורת
 אפילו קב חרובין לא יאצור
 מפני שמכניס מארה בשערים**

*During times of famine,
 one may not buy and store away to sell
 even a small amount such as one קב of carobs,
 because this causes the prices to inflate.*

However, the Rashbam adds;

מיהו ישייר לעצמו כי הוצאתו לשנה

*He may buy and store away for his personal
 use the amount needed for one year.*

11 3.
ואין מוציאין

ת"ר אין מוציאין פירות מא"י
דברים שיש בהן חיי נפש
כגון יינות שמנים וסלתות

A person may not export from Eretz Yisroel food staples
such as wine, oil, and flour.

רבי יהודה בן בתירא
מתיר ביין

מפני שממעט את התיפלה

allows the export of wine from Eretz
Yisroel, because this reduces the indiscretions of those
who become inebriated.

וכשם שאין מוציאין מארץ לחו"ל

כך אין מוציאין מארץ ישראל לסוריא

And one may not even export food staples from Eretz
Yisroel to Syria, because Syria is considered חוץ לארץ.

ורבי מתיר

מהיפרכיא להיפרכיא

holds that one may export from the last region in Eretz
Yisroel to the first region in Syria, because they are
extremely close to each other.

The Halachos of the סימן continue in the next Daf.

11

3

ואין מוציאין

ת"ר אין מוציאין פירות מא"י
דברים שיש בהן חיי נפש
כגון יינות שמנים וסלתות

A person may not export from Eretz Yisroel food staples
such as wine, oil, and flour.

רבי יפודה בן בתירא

מתיר ביין

מפני שממעט את התיפלה

allows the export of wine from Eretz Yisroel,
because this reduces the indiscretions
of those who become inebriated.

וכשם שאין מוציאין מארץ לחו"ל
כך אין מוציאין מארץ ישראל
לסוריא

And one may not even export food staples
from Eretz Yisroel to Syria,
because Syria is considered חוץ לארץ.

ורבי מתיר

מהיפרכיא להיפרכיא

holds that one may export from the last region in
Eretz Yisroel to the first region in Syria,
because they are extremely close to each other.